

DOLNOŚLĄSKA KRAINA ROWEROWA to promocyjna nazwa obszaru północnej części Dolnego Śląska, gdzie szczególny nacisk kładzie się na rozwój oferty skierowanej do rowerzystów.

Dolnośląska Kraina Rowerowa to trzy, dość od siebie różne pod względem krajobrazu, przyrody i rzeźby terenu, obszary geograficzne – Wzgórz Trzebnickie, Dolina Baryczy, Dolina Środkowej Odry. Każdy z nich oferuje inne atrakcje. Wzgórz Trzebnickie spragnionych fizycznego wysiłku, nizinne doliny rzek są idealne dla jazdy rekreacyjnej. Wszędzie znajdują się zadbane atrakcje turystyczne, przybiera wysokiej jakości dróg rowerowych, powstają usługi dedykowane rowerzystom.

Droga rowerowa w Dobrzynie, widział pięknej alei lipowej (fot. L. Gosiński)

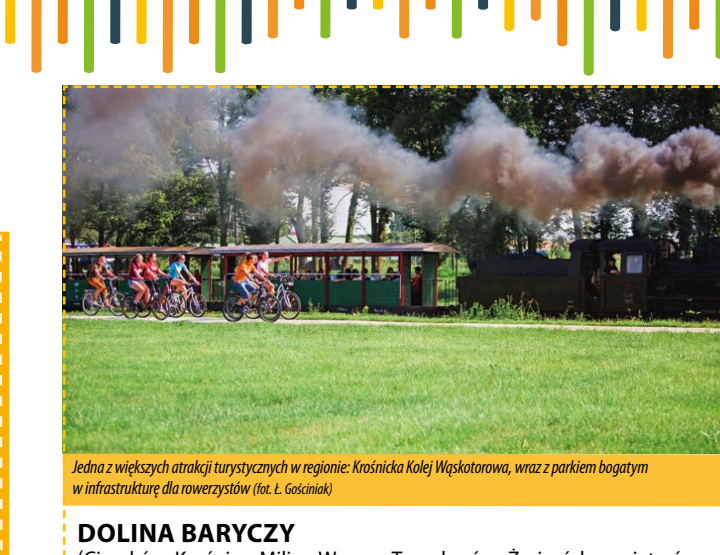
WZGÓRZA TRZEBNICKIE

(Dobroszyce, Oborniki Śląskie, Prusice, Wisznia Mała, Zawonia, powiat trzebnicki)

Wzgórz Trzebnickie to najbardziej urozmaicona pod względem rzeźby terenu część Wału Trzebnickiego zwanego popularnie Kocimi Górami. Wzgórz powstały na skutek nacisku olbrzymich mas lądolodu skandynawskiego podczas zlodowacenia środkowopolskiego. Powstały w ten sposób unikalne z geologicznego punktu widzenia struktury gładkie i gładkie. Najwyższe wzniesienia Wzgórz Trzebnickich to Ciemna Góra (258 m n.p.m.) i Farna Góra (257 m n.p.m.) koło Trzebnicy, Kowalska Góra (247 m n.p.m.) koło Obornik Śląskich, Wisznia (247 m n.p.m.) koło Wiszni Małej, Cieleńnik (245 m n.p.m.) koło Zawonia i Zielony Szczyt (240 m n.p.m.) w Lasach Złotowskich. Grzbiet wzgórz jest w większości wylesiony, co sprawia, że posiada olbrzymie walory widokowe. Z najwyższych wzniesień niemal zawsze widoczna jest wieża Sky Tower, pylony Mostu Rędzińskiego i wieże kościelne Wrocławia, często widoczna jest Słęża, a przy dobrej widoczności rozciąga się cała panorama Sudetów od Jesionik po Karkonosze ze Śnieżką. Ku północy otwierają się dalekie widoki na Dolinę Baryczy i Nizinę Południowowielkopolską. Szczególnie ciekawa jest rzeźba wzgórz z charakterystycznymi asymetrycznymi dolinami o stromych wschodnich zboczach i łagodnych zachodnich. Te pierwsze są zazwyczaj porośnięte lasami bukowymi. Najciekawszy ich fragment pod względem przyrodniczym jest chroniony w rezerwacie „Las Bukowy w Skarszynie”, najlepiej zagospodarowany rekreacyjnie jest Las Bukowy w Trzebnicy. Najcenniejszy fragment lasu mieszanego z jodłą jest dziś chroniony w rezerwatach „Jodłowice” oraz „Gola”. Szczególnie urokliwe i dzikie są liczne wąwozy lessowe przecinające stoki wzgórz, choćby na Zaczarowanych Wzgórzach, czy Piekielny Wąwóz w samej Trzebnicy. Charakterystyczny element krajobrazu to liczne śady, zwłaszcza w pobliżu samej Trzebnicy, które zastąpiły rosące tu jaszczki w XVIII w. winnice. Pierwsze z nich ufundował książę Henryk Brodaty w 1202 r. za namową swojej żony Jadwigi, późniejszej Świętej. Najcenniejszym zabytkiem regionu, który w przeszłości w dużej części wpływał na kształtowanie historii i tożsamości kulturowej regionu, jest bazylika św. Jadwigi w Trzebnicy wraz z klasztorem Cysterszek, obecnie Bormuszek. Klasztor, założony w 1209 r. przez księżną Jadwigę, żonę księcia Henryka Brodatego, wraz z bazyliką i grobem Świętej jest dziś jej najważniejszym sanktuarium, a zarazem jednym z najliczniej odwiedzanych na Śląsku zarówno przez pielgrzymów z Polski, jak i Niemiec. Święta Jadwiga jest główną patronką Śląska, patronką Polski, matroną, rodzin, zadłużonych, a także pojednania polsko-niemieckiego. Mimo upływu wieków jej kult jest ciągle żywy, dziś jest jedną z najbardziej popularnych świętych nawet w odległej Portugalii. Bogate wyposażenie tej pierwotnie romańskiej bazyliki to arcydzieło sztuki barokowej. Sama Trzebnica, a także Oborniki Śląskie to przedwojenne uzdrowiska do dziś wyróżniające się willową zabudową i uzdrowiskowym założeniem. Dziś największą atrakcją Trzebnicy jest otwarty w 2011 r. w części uzdrowiskowej Park Wodny Źródło. Z miasta prowadzi do niego deptak obok zabudowań dawnego Źródła Jadwigi oraz nowo powstałego, czterogwiazdkowego Hotelu Trzebnica. Atrakcją regionu mogą być także liczne rezydencje i pałacyki. Choć wiele z nich zostało zniszczonych, dziś ciekawie prezentują się te zamienione w stylowe hotele, np. Pałac Brzeźno. Warto zobaczyć pałac w Bagnie, dziś seminarium duchowne, którego zabytkowe wnętrza są udostępnione do zwiedzania. Po południowej stronie wzgórz warto zwrócić uwagę na liczne gotyckie wiejskie kościoły. Do bardziej oryginalnych należy kościół w Strzeszowie zbudowany z kostek rudy darniowej. Z kolei po północnej stronie wzgórz wyróżniają się drewniane kościoły poewangelickie o konstrukcji zrębowej, jak w Złotowie, Kuźniczysku, Grabownie Małym i Chelstowie, czy szkieletowej, jak w Koniowie, Twardogórze i Pawłowie Trzebnickim. Wzgórz Trzebnickie przylegają niemal do samej Odry, która od pewnego czasu otwiera się na turystów. W dawnym miasteczku i porcie - Urzanie - warto dziś zajrzeć do mariny, gdzie na miejscu można zjeść i wypożyczyć sprzęt wodny.

Uraz nad Odry (gm. Oborniki Śl.) - wiele atrakcji nie tylko dla rowerzystów, ale również dla żeglarzy i miłośników portawej sceny (fot. L. Gosiński)

Jedną z większych atrakcji turystycznych w regionie: Krosińska Kolej Węskotorowa, wraz z parkiem bogatym w infrastrukturę dla rowerzystów (fot. L. Gosiński)

DOLINA BARYCZY

(Cieszków, Krośnice, Milicz, Wąsosz, Twardogóra, Zmigród, powiat górski)

Dolina Baryczy to popularne określenie obszaru rozciągającego się wzdłuż rzeki Barycz, w sensie geograficznym obejmującym wschodnią część Obniżenia Milicko - Głogowskiego, leżącego na północ od wzgórz Wału Trzebnickiego. Barycz jest to rzeka o długości 133 km i najmniejszym spadku w Polsce wynoszącym średnio 0,035 ‰, której nazwa wywodzi się od zapomnianego staropolskiego słowa „bara”, oznaczającego bagno. Rzeka dawniej rozdzielała się na wiele ramion i opływała bagniste lasy. Takie warunki przyrodnicze już od średniowiecza pozwoliły na zakładanie licznych stawów rybnych. Dziś region wyróżnia się różnorodnością i bogactwem środowisk przyrodniczych, co sprawia, że jest jednym z najcenniejszych pod tym względem miejsc w Polsce, a także ostoją ptaków o randze europejskiej. Dziś na stawach hodowlę karpia prowadzi spółka Stawy Milickie SA i kilka mniejszych gospodarstw rybackich. Stawy w większej części należą do rezerwatów ptaków „Stawy Milickie” o łącznej powierzchni 5324 ha. Dla ułatwienia obserwacji ptaków w kilku miejscach zbudowano dodatkową infrastrukturę, m.in. wieże widokowe nad największymi stawami: Starym (o pow. 300 ha) i Grabownica (o pow. 283 ha) oraz czatownie nad stawami: Niezgodą, Rudy, Gadzinową, Słupicki, Polny. Na stawach wytyczono ścieżki przyrodnicze, m.in. „Trzy stawy” i „W krainie stawów”. W tej samej miejscowości jest rezerwat „Olszyny Niezgodzkie” który chroni najbardziej pierwotny fragment bagnienych lasów olchowych, porastających niegdyś całe dno doliny. Niewielki rezerwat leśny „Radziądz” chroni fragment lasu grabowo - dębowego. Północne ramię Wału Trzebnickiego, które wбивia się w Dolinę Baryczy i dzieli ją na dwie kotliny, porośnięte jest pięknymi buczynami chronionymi w rezerwacie „Wzgórzce Joanny”. Całość obszaru jest chroniona w największym w Polsce Parku Krajobrazowym „Dolina Baryczy” o powierzchni 70 040 ha. W większej części tereny Parku wchodzą w skład Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

W Dolinie Baryczy dominowała wielka własność ziemską, stąd znajdowały się tu dawne europejskie rezydencje magnackie. Z największej z nich - pałacu Hatfeldtów w Zmigródzie - pozostały ruiny. Zespół pałacowo - parkowy po renowacji znów przyciąga turystów. W baszcie - wieży mieszkalnej pozostałej po zamku znajduje się Informacja Turystyczna, sala konferencyjna, sala wystawiennicza - rycerska oraz apartament mieszkalny do wynajęcia, a nad nim taras widokowy. Nad zmigródzkim rynkiem góruje gotycko - renesansowy kościół św. Trójcy z kaplicą grabową Hatfeldtów. W Prusicach po renowacji rynku i renesansowego ratusza można wejść na wieżę i odwiedzić punkt IT. W szeregu wsi znajdują się barokowe kościoły, efekt swojego mecenatu artystycznego Hatfeldtów, którzy dbali o krzewienie katolicyzmu w okresie kontrreformacji. Do dziś możemy je podziwiać w Radziądzu, Korzeńsku, Borkowie, Powidzku, Bychowie. Ze starszych zabytków warto wymienić kamienne krzyże średniowieczne zwane pokutnymi czy grodziska wczesnośredniowieczne - wyznaczono po nich specjalny szlak rowerowy. W części wschodniej doliny najciekawsze zabytki są związane z należącym niegdyś do hrabiów Maltzanów Miliczem - klasycystyczny pałac i poewangelicki kościół Łaski. Po rodzice Reichenbachów w Goszczu pozostały ruiny rokokowego pałacu. W Cieszkowie warto zobaczyć barokowy kościół dworski ufundowany przez Katarzynę z Sapiehow. Na zachodnim krańcu doliny warto zajrzeć do Siciń, by zobaczyć zabytki pocysterskie.

W Dolinie Baryczy brak przemysłu i intensywnego rolnictwa ze względu na słabe gleby. W wielu miejscach życie toczyło się bez pośpiechu. Wolniej przebiegały procesy kulturowe, dlatego do dziś zachowało się jeszcze wiele zabytków budownictwa wiejskiego. W wielu miejscowościach napotkamy jeszcze tradycyjne budynki z muru pruskiego lub rudy darniowej. Do największych atrakcji należą unikalny drewniany wiatrak „Bronisław” - koźlak z 1671 r. w Duchowie, odrestaurowany i udostępniony do zwiedzania wraz z małym Muzeum Młynarstwa.

DOLINA ŚRODKOWEJ ODRY (WOŁÓW)

Wołów położony jest w Obniżeniu Wołowskim, nad rzeką Juszką, w malowniczej okolicy pomiędzy Parkiem Krajobrazowym Dolina Jezierzycy, Wysoczyzną Rościszawicką i Wzgórzami Struńskimi. W mieście krzyżują się drogi wojewódzkie Oleśnica - Trzebnica - Lubin, Strzegom - Wrzeszów i dalej do Rawicza oraz Zmigroda. Przez Wołów przebiega linia kolejowa. Miasto jest dobrze skomunikowane z Wrocławiem.

Miasto zawiązało swą nazwę wielkim targom bydła, które odbywały się w średniowieczu na terenie Starożytności i Krzywego Wołowa, wsi będących początkiem dzisiejszego miasta. Pierwsze wzmianki nt. miasta datowane są na 1157 rok, kiedy książę wrocławski nakazał budowę drewnianego grodu na bagnistych terenach nad rzeką Juszką. Prawa miejskie Wołów otrzymał w 1285 r. Odbywały się tu sądy książęce, miasto posiadało własne władze i mennicę. W XVI-XVII w. Wołów stał się ośrodkiem szlacheckim i handlu, a większość mieszkańców przeszła na luteranizm. Po śmierci w 1675 r. ostatniego z rodu Piastów miasto znalazło się pod zwierzchnictwem Habsburgów, a w 1742 zostało włączone do Prus. Podczas II wojny światowej miasto zostało zniszczone w ok. 70%. Po wojnie do Wołowa przybyła ludność z Kresów Wschodnich, repatrianci oraz przesiedleńcy (np. Lemkowie).

Największą atrakcją okolic jest zespół pałacowy w Lubiążu. Od niedawna można do miejscowości dojechać wygodną drogą rowerową z Wołowa (fot. L. Gosiński)

1 „Rowerowy Lubiąż” | Lubiąż
 Sklep rowerowy, serwis, wypożyczalnia rowerów, organizacja wycieczek rowerowych po Lubiążu i okolicach. Lubiąż, ul. Piastowska 1, 56-100 Wołów tel. 723 113 990

2 Pensjonat Enklawa | Borkowie koło Obornik Śląskich

3 Akademia Kuraszków | Kuraszków koło Obornik Śląskich
 Butikowy hotel, restauracja, slow food oparta o produkty lokalne, ośrodki jeździeckie, wypożyczalnia rowerów. Obsługa gości indywidualnych oraz grup. Kuraszków, ul. Jesionowa 9 55-120 Oborniki Śląskie tel. 71 310 10 24

4 Pałac Brzeźno SPA & Golf | Brzeźno pod Prusiciami
 Hotel, restauracja, pole golfowe, spa & wellness, wypożyczalnia rowerów. Piękne otoczenie pałacu. Obsługa gości indywidualnych oraz grup. Brzeźno 1, 55-110 Prusice tel. 71 312 59 77

5 Wypożyczalnia rowerów | Prusice
 Prusickie Centrum Fitness. Znajduje się w wylotu miasta, obok dużej parking (PARK & RIDE), gdzie można bezpiecznie i na długo zostawić samochód. Wypożyczalnia oferuje nowe rowery górskie, miejskie, również dla dzieci i młodzieży z czytelkami. Rowery są wyposażone na goźdź, dzień lub dóbę. Prusickie Centrum Fitness 55-110 Prusice ul. Zmigródzka, tel. 71 740 00 58

ROWERY MTB

ROWERY TREKKINGOWE

ROWERY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

6 Kawiarenka | pod Trzema Wieżami Prusice
 Kawiarenka znajduje się w zabytkowej kamienicy na prusickim rynku. W ofercie są słodkie desery i ciepłe napoje. Kawiarenka pełni też rolę prusickiej informacji turystycznej. Dział sezonowo, od 1 maja do 30 czerwca. 55-110 Prusice, Rynek 15, tel. 71 312 63 10

7 Kąpielisko Aquagrod | Zmigród
 Atrakcyjne, nowoczesne kąpielisko Aquagrod, boiska sportowe, ścianka wspinaczkowa, plac zabaw, duży parking. Kąpielisko położone przy nowoczesnej drodze rowerowej Zmigród - Prusice. 55-140 Zmigród Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji ul. Sportowa 13, tel. 71 385 31 34

8 Informacja turystyczna | „Baszta” Zmigród
 Informacje o obszarze, opracowania historyczne, pamiętki z regionu i bogata oferta edukacyjna dla szkół i przedszkoli. IT zlokalizowana jest w zabytkowej baszcie z XVI w. (możliwość zwiedzania), przy zabytkowych ruinach pałacu Hatfeldtów. Całość otacza park z bogatą roślinnością i stawami rekreacyjnymi z fontanną. W sezonie możliwość pływania kajakami, organizacji imprez przy wiatkach z grillem, wypożyczenia rowerów. Oferta wyróżniona dodatkowo Znakiem „Dolina Baryczy Poleca”. 55-140 Zmigród, Zespół Pałacowo-Parkowy, ul. Parkowa, tel. 71 385 39 31

Uwagę rowerzystów szczególnie polecamy MIEJSKA PRZYJAZNE ROWERYZTOM w Dolnośląskiej Krainie Rowerowej.

Zarówno podczas krótkiej wizyty, jak i dłuższego pobytu, warto odwiedzić Miejsca Przyjazne Rowerzystom, gdyż tam moższ m.in.:

- ✓ bezpiecznie zaparkować lub przechować swój rower,
- ✓ bezpiecznie skorzystać z podstawowych narzędzi do naprawy lub regulacji roweru,
- ✓ otrzymać bezpłatne informacje o wypożyczalniach, serwisach i sklepach rowerowych lub zakupić podstawowe części rowerowe,
- ✓ otrzymać bezpłatne informacje o innych Miejskach Przyjaznych Rowerzystom, wydarzeniach w regionie, zwłaszcza imprezach rowerowych,
- ✓ zakupić przewodniki lub mapy po obszarze Dolnośląskiej Krainy Rowerowej,
- ✓ czuć się mile widzianym jako rowerzysta.

Pozostałe MPR na drugiej mapce.

Pobierz bezpłatną aplikację na smartfony Dolnośląska Kraina Rowerowa

